

ТАМАРА МІАНСАРОВА „ПУСТЬ ВСЕГДА БУДЕТ СОЛНЦЕ..!“

Солнечный круг, небо вокруг -
Это рисунок мальчишки.
Нарисовал он на листке
И подписал в уголке:
Пусть всегда будет солнце,
Пусть всегда будет небо,
Пусть всегда будет мама,
Пусть всегда буду я...

10 років тому, коли людство відзначало свій другий мілленіум і немов підбивало підсумки ХХ століття, у багатьох країнах світу проводились різноманітні опитування; визначались найвидатніші особистості у різних галузях науки та мистецтва. Зокрема, популярний польський журнал „Панорама” дав свою версію 10 кращих виконавців століття у жанрі легкої музики. Звісно, сюди потрапили Едіт Піаф, Елвіс Преслі, „Бітлз”..., а ще радянська естрадна співачка Тамара Міансарова. Для старшого покоління радянських людей у 60-70-ті роки ХХ століття вона була справжньою „зіркою”, Алла Пугачова „засвітилась” значно пізніше.

Народилась легендарна співачка 5 квітня 1931 року в Єлисаветграді, який тоді називався Зінов'євськом, у мистецькій родині. Батько Ремньов Григорій Матвійович

був професійним актором, мати Алексеева Анастасія Федорівна – співачкою. До переїзду в наше місто вони працювали в Одеському музичному театрі драми і комедії. Таким чином, захоплення музикою у дівчинки було спадковим. Її батьки і дві тітки в дитинстві співали у церковному хорі. Про Тамару можна сказати, що співати вона почала раніше, аніж говорити. Батьки ще немовлям брали її на репетиції хорової капели у Зінов'євську. І хоча в нашому місті родина прожила недовго (ще до початку Великої Вітчизняної війни переїхала до Мінська), Єлисаветград-Зінов'євськ-Кірово(Кіровоград) запам'ятався юній Тамарі Ремньовій на все життя. Ще б пак! Хіба можна забути свій перший виступ перед великою кількістю глядачів? На сцені Кіровського Палацу культури на одному з концертів 4-річна дівчинка продемонструвала всі свої таланти: спів, танок і художнє читання. Наступного дня Тамара Ремньова проснулася знаменитою. У місцевій газеті з'явилась рецензія на концерт, в якій її – наймолодшу учасницю? хвалили. В архіві співачки збереглося фото її дебюту на кіровоградській сцені, яке розміщене в Інтернеті (на знімку).

На відміну від більшості сучасних „зірок”, Міансарова здобула ґрунтовну музичну освіту. У 1951 році після закінчення музичної школи-десятирічки при Мінській консерваторії Тамара Ремньова вступає на фортепіанне відділення Московської консерваторії, виходить заміж за піаніста Едуарда Міансарова. Викладачі звернули увагу на її красивий голос (ліричне сопрано), і вона почала факультативно навчатися ще й на вокальному відділенні. Після отримання в 1957 році диплому концертмейстера перед Міансаровою постала дилемма: гра на фортепіано чи естрада.

І вона обрала пісню! Уже в 1960 році Тамара Григорівна виступає у Московському мюзік-холі, співає у популярному спектаклі „Когда зажигаются звезды” разом з Марком Бернесом та іншими зірками радянської естради. У 1962 році перемагає на пісенному конкурсі на VIII Всесвітньому фестивалі молоді і студентів у Хельсінкі.

У наступному році Тамара Григорівна стає лауреатом найпрестижнішого у ті часи фестивалю у польському місті Сопоті. Її виступ був по-справжньому тріумфальним, а пісня „Солнечный круг” („Пусть всегда будет солнце!”) стала „шлягером” (в СРСР її знали та співали малі й старі). Міансарова – перша й неперевершена виконавиця цієї пісні, яка стала її візитною карткою.

От як про це згадує Тамара Григорівна: „В Сопоте удачу мне принесла песня Аркалия Островского на стихи Льва Ошанина «Солнечный круг», которую ЦК ВЛКСМ выкупил специально для участия в этом фестивале. У этой песни, кстати, интересная история. Еще в 28-м году в журнале «Родной язык и литература» появились стихи маленького мальчика Кости Баранникова: «Пусть всегда будет солнце, пусть всегда будет небо...». Потом Чуковский включил их в книгу «От двух до пяти». В начале 60-х художник Чарухин выпустил плакат «Пусть всегда будет солнце», а Ошанин, увидев плакат, использовал это четверостишие для песни. Правда, не всем понравился мой выбор, мне говорили, что для такого престижного фестиваля нужно бы что-то посерьезнее. Игорь Гранов руководил ансамблем, который даже не хотел репетировать со мной. Но успех у песни был сумасшедший...”

А виконувала її Міансарова, за спогадами очевидців-музикознавців, таким чином: „Тамара пела эту песню на все лады: сдержанная, мужественная в начале интонация сменяется в припеве - чистом и ясном, будто звук пионерского горна, - совершенно такой же детской, звенящей, удивленной нотой, а слова "пусть всегда будет мама" воспринимаются как самое потаенное, которым ребенок может поделиться только вот сейчас, а потом уже никто не будет этого знать. Потому что ребенок вырастет... И тут же трогательное в своей наивности самоутверждение: пусть всегда буду я! - прямым, чистым, освобожденным звуком. Неожиданное решение первого и последнего куплетов, исполненных мальчишеским дискантом, пришло к певице не случайно: она сама пережила ужасы оккупации в детстве и потому смотрела на эту песню не так, как все, а глазами ребенка, пережившего войну”.

Не менш популярною, ніж у СРСР, Міансарова була в Польщі, де її називали „московським соловейком” і навіть присвятили нові духи під назвою „Тамара”.

Всього в репертуарі Тамари Григорівни ? понад 140 пісень, найпопулярніші з них: "Московские улицы", "Мелодия любви", "Глаза на песке", "Для тебя", "Город спит", "Летка-Енка", "Первые шаги" ("Топ-топ, топает малыш"), "Кенгуру", "Мамин праздник", "Рыжик" ("Руды-рыдз"), "Давай никогда не ссориться", "Черный кот", "Бабушка, научи меня танцевать чарльстон", "Иван да Марья", "Береза", "Руки" та ін.

Співачка блискуче виконувала пісні українських композиторів: Ігоря Поклада „Коханий”, „Ой, летіли дикі гуси”, „Забудь”; Володимира Вірменича „Чорнобривці” та ін. У 1972 році їй присвоюють почесне звання заслуженої артистки Української РСР.

Своєю творчістю Тамара Григорівна доводила, що виконання естрадної пісні також може бути високим мистецтвом. Музикознавці про це пишуть так: „Каждая песня в ее исполнении - это законченные и ювелирно отделанные вокальные произведения, на глазах у зрителей превращающиеся в маленькую повесть или новеллу со своей режиссурой, мизансценами, пластикой. Интонационными штрихами, неуловимыми нюансами актриса придает произведению иногда совершенно необычное, но в то же время очень сильное по эмоциональному воздействию звучание”.

Тепло згадує Тамару Григорівну відомий московський рок-музикант (виступав у групах „Машина времени”, „Цветы”, „Арсенал”; один з лідерів колись популярної рок-групи „Второе дыхание”) Ігор Дегтярюк (на знімку). Він – також уродженець Кіровограда. Розповідаючи історію „Второго дыхания”,

зазначає: „А мы с Колей пошли работать к Тамаре Миансаровой. Тамара Георгиевна – великолепная женщина. Во-первых, она отлично знала и джаз, и рок-н-ролл, и была очень тонким, спокойным человеком. Во-вторых, она - первая советская певица, ставшая лауреатом фестиваля в Сопоте с песней «Пусть всегда будет солнце!». Первая поездка у нас была в Горький, потом – в Омск, потом мы проехали всю Волгу, от Набережных Челнов до Волгограда. Весь курортный сезон мы провели, выступая в Сочи. А завершили работу в Ленинграде. Но как бы с ней ни было хорошо, мы решили от нее уйти, потому что одно дело – быть аккомпанирующим составом, и совсем другое дело – играть свою музыку”. Було це у 1972-1974 році.

На вершині популярності хтось з дуже впливових осіб, які завдяки владі могли впливати на долі людей, „заборонив” Міансарову: її відлучили від радіо й телебачення, не випускали на гастролі навіть у соціалістичні країни, розмагнічували плівки із записами її пісень. Розпускали чутки, що співачка з своїм другим чоловіком Марком Фельдманом виїхала в

Ізраїль.

Тамара Григорівна змушена була піти з Москонцерту, притулок їй надала Донецька філармонія. Як артистка Донецької філармонії, Міансарова багато гастролювала у невеликих містах, райцентрах та навіть селах Радянського Союзу; бувала з концертами і в рідному Кіровограді. Таке покарання (відлучення від великої сцени) тривало... 17 років, аж до 1988 року!

Тільки після цього її творчість дістала належне визнання. Міансарова повернулась у Москву. З 1988 по 1996 рік вона ? професор Російської академії театрального мистецтва (колишнього ГИТИСу), викладала в ньому вокал. Її учнями були нині добре відомі виконавці Юліан, Аліка Смахова, Лада Маріс, Максим Ситник та ін. З 1996 року Тамара Григорівна – народна артистка Росії. У 2005-му отримала іменну зірку на „Площі зірок” у Москві. Та найбільше з усіх своїх нагород Міансарова цінує звання „Почесного громадянина м. Донецька” за те, що шахтарська столиця України прихистила її у найскладніший період життя.

Нещодавно вийшов компакт-диск старих популярних пісень Міансарової у новому аранжуванні, яке здійснив музикант і композитор, її син Андрій Міансаров. Адже гарні пісні – не старіють!

Володимир Босько